

OPINIA Asociației Promo-LEX cu privire la desfășurarea referendumului republican în aceeași zi cu alegerile parlamentare sau prezidențiale

Asociația Promo-LEX recomandă Parlamentului să-și revadă inițiativa privind posibilitatea desfășurării concomitente a referendumului republican și a alegerilor parlamentare sau prezidențiale, în contextul reexaminării proiectului de lege, inclusă pe agenda ședinței plene de joi, 18 ianuarie.

Promo-LEX consideră că art. 184 alin. (2) din Codul electoral care prevedea că referendumul republican nu poate avea loc în ziua alegerilor parlamentare, prezidențiale și a celor locale generale **nu trebuie modificat**, prevederile acestuia fiind conforme recomandărilor instituțiilor europene de referință în

domeniul democrației și a misiunilor internaționale și naționale de observare a alegerilor.

Subliniem că amendarea acestui articol, care face posibilă organizarea în aceeași zi a referendumului republican și a alegerilor prezidențiale și parlamentare, a fost aprobată, la 28 decembrie 2023, prin ignorarea legislației privind transparența decizională pe parcursul consultării, dezbaterii și votării. De asemenea, din argumentarea expusă de autoarea amendamentului cu privire la organizarea referendumului concomitent cu alte alegeri nu este clar care sunt motivele amendării legislației.

Subiectul integrării europene este unul de interes public strategic pentru Republica Moldova, care nu trebuie „adoptat” sau „monopolizat” în scop electoral de o anumită forță politică. Faptul că inițiativa de organizare a referendumului în aceeași zi cu alegerile prezidențiale vine din partea unui viitor candidat în alegeri, îl poate avantaja pe acesta în raport cu ceilalți pretendenți. Menționăm, în context, că importanța parcursului european pentru viitorul Republicii Moldova ca stat și societate democratică a fost demonstrată, pe parcursul anilor, de mai multe guvernări de diferite culori politice. De asemenea, cel puțin 28 (45%) de partide politice din cele 63 înregistrate, potrivit paginii Agenției Servicii Publice, au înscris în statutul său dezideratul de „integrare europeană”.

Dacă Parlamentul sau altă autoritate publică va decide totuși să inițieze pentru toamna anului 2024 un referendum, concomitent cu alegerile prezidențiale, considerăm că **acesta ar trebui să fie unul constituțional, care să producă efecte juridice obligatorii**, dată fiind tematica de interes național major a referendumului preconizat. Un eventual referendum constituțional ar presupune completarea Constituției cu norme privind garantarea parcursului european al Republicii Moldova, fiind astfel mai justificat din perspectiva efectelor juridice și a costurilor de organizare.

Promo-LEX s-a expus și anterior că desfășurarea concomitentă a referendumului cu alegerile pentru diferite funcții electivă poate afecta exprimarea liberă a voinței poporului atât în timpul referendumului, cât și al alegerilor.

Opinia integrală poate fi consultată [aici](#).

Sănătatea deținuților: schimbări necesare

INTERVIU

**Sănătatea deținuților:
schimbări necesare**

Nicoleta Hriplivî
Avocată, Promo-LEX

Diana Mazniuc
Consilieră Juridică, Promo-LEX

www.promolex.md

Grupul de cauze Cosovan este în faza avansată de supraveghere și executare în fața Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (CoE), un pas important care semnalează autorităților din Republica Moldova existența problemelor structurale în sistemul de asistență medicală din penitenciare. [\[1\]](#)

Asociația Promo-LEX în parteneriat cu *European Prison*

Litigation Network (EPLN) și Oficiul Avocatului Poporului, a comunicat Comitetului de Miniștri despre starea actuală a lucrurilor după ce Republica Moldova a fost condamnată pentru neglijarea dreptului la acces efectiv la tratament și monitorizarea sănătății persoanelor aflate în detenție. În comunicarea sa, Asociația a menționat și Planul de Acțiuni al autorităților moldovene, menit să prevină repetarea acestor încălcări. [\[2\]](#)

La ședința Comitetului de Miniștri din 5-7 decembrie 2023, a fost examinat grupul de cauze Cosovan împotriva Republicii Moldova. Această examinare a culminat cu o decizie a Comitetului [\[3\]](#) fundamentată, influențată de argumentația detaliată adusă de Asociația Promo-LEX, European Prison Litigation Network (EPLN) și Oficiul Avocatului Poporului, evidențiind astfel implicarea activă și preocuparea pentru drepturile deținuților.

Acest material vă oferă ocazia să citiți un interviu cu Nicoleta Hriplivîi, avocată în cadrul Asociației Promo-LEX, care prezintă un rezumat al constatărilor Asociației și ale Comitetului de Miniștri în lumina recente sale decizii.

Realitățile medicale în instituțiile penitenciare din Republica Moldova

Un număr semnificativ de deținuți suferă de afecțiuni cronice, necesitând astfel îngrijiri medicale specializate. Datele statistice indică o scădere graduală a numărului deținuților bolnavi: de la 16.498 în 2021, la 15.321 în 2022, ajungând la 14.957 în 2023. Cu toate acestea, acești deținuți nu sunt incluși în sistemul de asistență medicală finanțată de CNAM (Compania Națională de Asigurări în Medicină), neavând statut de persoane asigurate în cadrul sistemului AOAM. De asemenea, lipsa personalului medical adecvat, numeric și calitativ, în instituțiile penitenciare este responsabilă pentru implementarea insuficientă a măsurilor de profilaxie, screening și consultații ambulatorii.

Pe lângă aceasta, rata de mortalitate în instituțiile penitenciare devine un indicator important al situației medicale. În anul 2022, sistemul a înregistrat 23 de decese, iar până la 1 septembrie 2023, s-au evidențiat 24 de decese în sistem.

Un factor cheie care contribuie la ineficiența serviciilor medicale este coexistența a două sisteme medicale paralele în Republica Moldova:

1. Sistemul medical public, care funcționează sub autoritatea Ministerului Sănătății;
2. Serviciile medicale ale sistemului penitenciar, gestionate de Ministerul Justiției.

Această separare duce la fragmentarea asistenței medicale și potențiale incoerențe în calitatea îngrijirilor oferite, subliniind astfel nevoia de o abordare mai integrată și eficientă în domeniul sănătății.

În Raportul său din 2023 în referința Moldovei, Comitetul pentru Prevenirea Torturii (CPT) [\[4\]](#) a subliniat că tendința politicilor în Europa susține plasarea serviciilor de sănătate din penitenciare sub responsabilitatea Ministerului Sănătății, fie în mare măsură, fie în totalitate. CPT este ferm convins că o implicare mai mare a Ministerelor Sănătății în acest domeniu, inclusiv în ceea ce privește recrutarea personalului medical, pregătirea lor în serviciu, evaluarea practicii clinice, certificarea și inspecția, va contribui la furnizarea de servicii de sănătate de înaltă calitate pentru persoanele aflate în detenție și la implementarea principiului general al echivalenței asistenței medicale din penitenciare cu cea din comunitate.

Încercarea de a acredita secțiile medicale din mediul penitenciar

La data prezentării Comitetului de Miniștri al CoE a Comunicării comune de către Asociația Promo-LEX împreună cu

European Prison Litigation Network (EPLN) și Oficiul Avocatului Poporului (24 octombrie 2023), 14 secțiuni medicale au fost acreditate.^[5] Secția medicală a Penitenciarului nr. 6 nu a primit acreditare, datorită incapacității de a *„implementa recomandările pentru eliminarea problemelor semnificative din domeniul asistenței medicale”* (conform Ministerului Sănătății), nici secția medicală a Penitenciarului nr.10 nu a primit această acreditare (instituție pentru detenția minorilor).

Îngrijorător este faptul: conform legislației,^[6] Agenția Națională de Sănătate Publică trebuia să efectueze *anual evaluări curente* obligatorii ale activității secțiilor medicale acreditate pentru a verifica respectarea prevederilor legislative în vigoare. *În cazul în care se constata că activitatea secției nu corespunde standardelor de evaluare și acreditare, Agenția avea dreptul de a retrage Certificatul de acreditare.* Cu toate acestea, la data informării Comitetului de Miniștri (...), niciuna dintre secțiile medicale acreditate care au obținut Certificatele de acreditare în anul 2021, nu a fost supusă procedurii obligatorii de *evaluare curentă anuală*. Conform Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, evaluarea acestor secțiuni medicale ar fi trebuit să aibă loc în anul 2022. Motivând cu situația pandemică, Ministerul a explicat absența evaluării. Cu toate acestea, se arată că restricțiile COVID-19, din aceeași perioadă (noiembrie 2022), nu au împiedicat Agenția Națională de Sănătate Publică să realizeze o evaluare pentru obținerea acreditării secțiunii medicale a Penitenciarului nr. 4 – Cricova.

Potrivit Ministerului Sănătății din Republica Moldova, doar prestatorii evaluați și acreditați pot desfășura activități medicale și farmaceutice. Cu toate acestea, Penitenciarul nr. 16 din Moldova, singurul cu statut de spital, operează fără autorizație sanitară și acreditare. Acreditarea se întârzie din cauza costurilor estimate. Conform unei evaluări de cost primite de către Administrația Națională a Penitenciarelor

(ANP), doar pentru reconstrucția blocului chirurgical, și expertiza tehnică a acestuia, s-ar implica o sumă de 232.142,0 lei. Prin urmare, Penitenciarul nr. 16 încalcă cadrul legal național privind calitatea și echivalența serviciilor medicale în detenție, o concluzie susținută de informația primită de la Ministerul Sănătății, dar și de către Consiliul pentru Prevenirea Torturii (CpPT) în cele două rapoarte de monitorizare a Penitenciarului nr.16.

Deținuții pacienți – subiecți excluși din sistemul de sănătate publică

Deținuții din Moldova nu beneficiază de statutul de persoană asigurată în cadrul sistemului de asigurări obligatorii de sănătate. Asistența lor medicală este finanțată din bugetul public (al Ministerului Justiției și al Administrației Naționale a Penitenciarelor), și prin alte surse, cum ar fi donații. Deoarece serviciile medicale din penitenciare nu au capacități suficiente, Ministerul Justiției contractează anual servicii medicale specializate din sistemul public de sănătate.

Conform datelor oficiale, în anul 2021 au fost încheiate contracte cu 19 instituții medico-sanitare publice din subordinea Ministerului Sănătății în valoare de 3.186 000,00 lei. În anii 2022 și 2023, au fost încheiate contracte cu 17 instituții, iar sumele alocate au fost reduse la 2.813.000,00 lei (în 2022) și 2.597.900,00 lei (în 2023).

Analiza acestor date evidențiază o tendință de reducere a fondurilor destinate serviciilor medicale specializate pentru deținuți. Chiar dacă sunt alocate resurse financiare, ele nu sunt utilizate integral, ceea ce sugerează că deținuții nu beneficiază deplin de îngrijire medicală adecvată. De remarcat este că, deși tulburările mintale predomină în rândul deținuților, cu aproximativ 3000 de cazuri diagnosticate anual, fondurile alocate pentru serviciile de psihiatrie sunt considerabil sub nivelul necesar. De exemplu, contractele

anuale cu Spitalul Clinic de Psihiatrie sunt de doar 25.000 lei, cu o utilizare reală a fondurilor mult sub această valoare (14.408,7 lei în 2021 și 21.517 lei în 2022).

Lipsa de independență a personalului medical disponibilizat în mediul penitenciar

Personalul medical activ în mediul penitenciar este contractat de administrația instituției penitenciare în care activează, fapt care afectează direct calitatea și obiectivitatea îngrijirii medicale pentru deținuți. Relația contractuală directă cu directorul penitenciarului și dependența financiară pot compromite independența și libertatea de decizie a personalului medical. Acest lucru afectează negativ calitatea serviciilor medicale, subliniind nevoia de reforme pentru a asigura o abordare orientată către nevoile reale ale pacienților din sistemul penitenciar.

Deficiențele în implementarea sistemului de management al calității în serviciile medicale din mediul penitenciar

În efortul de a institui un sistem de management al calității în serviciile medicale, în data de 10 martie 2021, Administrația Națională a Penitenciarelor a adoptat Ordinul nr. 129 privind asigurarea calității serviciilor medicale oferite. Acest Ordin a definit structura Consiliului pentru Calitate și a stabilit modul său de funcționare.

Cu toate acestea, acest nou instrument prezintă anumite deficiențe:

- *lipsa independenței*: deși rolul său este de a garanta calitatea, Consiliul este subordonat Administrației Naționale a Penitenciarelor. Toți membrii sunt selectați din cadrul Direcției Medicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor, fără a implica un expert independent extern. Această structură poate influența capacitatea Consiliului de a acționa autonom sau de a face recomandări fără influențe externe. Aceasta poate duce

la părtinire și la luarea deciziilor fără a avea în vedere cele mai bune practici internaționale.

- *ambiguitatea și rolul neclar al deciziilor*: deciziile luate de Consiliu pot fi fie obligatorii, fie consultative, fără criterii specifice de diferențiere, ceea ce poate genera confuzie în implementarea lor;
- *ambiguitatea responsabilității*: conform Regulamentului, conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor este responsabilă de implementarea recomandărilor Consiliului „când circumstanțele o cer”. Această abordare permite amânări și schimbări de priorități în implementare;
- *acces limitat la resurse*: deși Administrația Națională a Penitenciarelor oferă asistență administrativă și operațională Consiliului, resursele financiare și de timp alocate pentru această asistență nu sunt clar definite. Acest lucru ar putea restricționa capacitatea Consiliului de a efectua evaluări detaliate și de a implementa schimbările necesare;
- *lipsa feedback-ului din partea pacienților din detenție*: absența atenției acordate percepțiilor și nivelului de satisfacție al acestor pacienți este o desconsiderare majoră. Analizarea satisfacției lor este esențială pentru a înțelege mai bine nevoile și pentru a îmbunătăți serviciile medicale oferite.

Răspunsul auditului Consiliului pentru Calitate în privința realităților medicale în instituțiile penitenciare din Republica Moldova (2023)

Auditul efectuat de Consiliul pentru Calitate asupra serviciilor medicale în penitenciarele din Republica Moldova în anul 2023 a evidențiat unele neconformități. Printre cele mai importante constatări identificate în anumite penitenciare se includ:

- documentația examinărilor medicale la sosirea deținuților este superficială și incompletă, uneori

- lipsind examinările radiologice;
- examenele medicale periodice nu sunt întotdeauna efectuate, iar tratamentele sistemice sunt documentate incomplet în fișele medicale;
 - tratamentele sistemice nu întotdeauna au continuitate. Se documentează în cartelele medicale incomplet;
 - la pacienților cu hipertensiune arterială (HTA) schemele de tratament și continuitatea acestuia nu în toate cazurile se respectă. Sunt cazuri în care lipsește tratamentul, nu este indicat în cartela medicală. Screening-ul HTA nu se realizează, monitorizarea investigațiilor biochimice (colesterolul, glicemie) nu se realizează;
 - pacienții cu HIV, nu toți sunt monitorizați. Procedura de eliberare a tratamentului antiretroviral nu este clar efectuată. Dovezi de eliberare continuă a medicamentelor antiretrovirale lipsesc. (Penitenciarul nr.13);
 - documentarea leziunilor corporale, sterilizarea instrumentelor medicale și examinările medicale primare prezintă deficiențe;
 - tratamentele medicale sistemice nu în toate cazurile au continuitate. Se documentează incomplet în cartelele medicale.

În rezultatul deficiențelor identificate, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei (CoE) a cerut Guvernului Republicii Moldova să implementeze rapid măsuri generale pentru a aborda un spectru larg de probleme. În acest context, Comitetul a subliniat mai multe preocupări specifice:

- situația îngrijirii medicale inadecvate în penitenciarele din Moldova, o problemă persistentă încă din 2006, evidențiată în cazul Cosovan. Aceste deficiențe cronice necesită o abordare holistică din partea autorităților și sprijin din partea activităților de cooperare ale CoE;
- absența unei abordări proactive și exhaustive din partea

autorităților în integrarea acestei probleme în cadrul politicilor naționale de sănătate. Recomandarea Comitetului ONU împotriva Torturii (UN CAT) și susținerea Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) privind transferul serviciilor medicale din penitenciare sub egida Ministerului Sănătății ar facilita asigurarea unei asistențe medicale pentru deținuți echivalente cu cea oferită în comunitate. Transferul poate rezolva și problema dublei loialități a personalului medical din penitenciare;

- necesitatea acreditării Spitalului Penitenciar și a secțiilor neacreditate, precum și efectuarea evaluărilor anuale ale secțiilor acreditate, conform legislației naționale, pentru a asigura o asistență medicală adecvată care să depășească cadrul formal al acreditării;
- preocuparea privind scăderea bugetului alocat pentru servicii medicale externe și subutilizarea resurselor financiare disponibile. Este imperativ ca autoritățile să clarifice motivele acestei situații și să asigure o gestionare financiară eficientă. Situația devine și mai alarmantă în lumina ultimei Comunicări comune a Asociației Promo-LEX, European Prison Litigation Network (EPLN) și Oficiul Avocatului Poporului, care semnalează o reducere de aproape 18% a bugetului pentru servicii medicale externe în 2023 comparativ cu 2021, și o subutilizare a fondurilor alocate. Este crucial ca autoritățile să ofere explicații detaliate Comitetului despre cauzele acestei situații și să confirme dacă alocarea bugetară se bazează pe o planificare adecvată și realistă;
- importanța abordării deficitului de personal, o problemă majoră confirmată de CPT, și necesitatea ca autoritățile să implementeze normative de personal medical în penitenciare și să ocupe posturile vacante rapid;
- îngrijorări cu privire la independența Consiliului de Calitate și implementarea efectivă a măsurilor propuse,

în ciuda pașilor pozitivi ai înființării Consiliului și auditului secțiilor medicale.

[1] <https://promolex.md/22766-comitetul-de-ministri-al-consiliului-europei-a-constatat-gravitata-problemelor-privind-asistenta-medicala-in-sistemul-penitenciar-al-republicii-moldova-si-a-dispus-examinarea-in-procedura-avansata-a/?lang=ro>

[2] <https://promolex.md/24866-impactul-societatii-civile-comitetul-de-ministri-al-coe-intervine-ferm-pentru-solutionarea-problemelor-sistemice-privind-serviciile-medicale-in-penitenciarele-moldovenesti/?lang=ro>

[3] [https://hudoc.exec.coe.int/#{%22execidentifrier%22:\[%22CM/Notes/1483/H46-20E%22\]}](https://hudoc.exec.coe.int/#{%22execidentifrier%22:[%22CM/Notes/1483/H46-20E%22]}) (Decizia și Nota informativă anexa la Decizia Comitetului de Miniștri)

[4] Raportul CPT <https://rm.coe.int/1680ac59d8>

[5] Penitenciarele 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17 și 18. Penitenciarul nr.4 a primit acreditarea completă abia în 2023.

[6] Furnizorii de servicii medicale acreditați sunt obligați să se supună unei evaluări continue pe durata întregii perioade de acreditare, *cu o frecvență anuală. Evaluarea anuală curentă*, reprezintă un proces independent și sistematic de evaluare a activității furnizorilor de servicii medicale acreditați, cu scopul de a verifica dacă serviciile oferite de aceștia sunt conforme cu cadrul normativ din domeniul sănătății. Art. 11 al Legii Nr. 552 din 10.18.2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=138755

[&lang=ro](#)

[Facebook](#)[Messenger](#)[VK](#)[Print](#)

Asociația Promo-LEX anunță concurs de selectare a participantelor și participanților pentru cea de-a patra ediție a Programului PromoTE

Concurs de selectare a participantelor și participanților pentru cea de-a patra ediție a Programului PromoTE

program de capacitate a tinerilor și tinerelor în domeniul drepturilor omului, democrației și activismului civic

DETALII ÎN ANUNȚ

TERMEN LIMITĂ DE ÎNREGISTRARE:
28 IANUARIE 2024, ora locală 23:59

Completează formularul de înscriere și poți deveni **PromoTEră** sau **PromoTEr**

Promo-LEX
Promovarea democrației și a drepturilor omului

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Asociația Promo-LEX anunță concurs de selectare a participantelor și participanților pentru cea de-a patra ediție a Programului PromoTE.

Despre PromoTE

Programul PromoTE este unicul program de capacitate a tinerilor din Republica Moldova în domeniul drepturilor omului, democrației și activismului civic. Programul a fost lansat în anul 2019 de către Asociația Promo-LEX.

Programul PromoTE este un curs intens de instruire cu durata de un an, destinat tinerilor din Republica Moldova, care oferă acces la experiența Asociației Promo-LEX de apărare și promovare a drepturilor omului.

Pe parcursul programului, participanții obțin cunoștințe teoretice în domeniile de activitate ale Asociației Promo-LEX, precum și în domenii conexe; dobândesc abilități practice de analiză și sinteză, monitorizare, raportare, scriere argumentativă, dezbateri, argumentare, discurs public, prezentare publică, creare de conținut (podcasturi, infografice, videoclipuri scurte, postări tematice), scriere și implementare de proiecte ș.a.

Procesul de învățare se bazează pe înțelegerea și cultivarea valorilor umane, cum sunt demnitatea umană, empatia, acceptarea, toleranța, egalitatea, dreptatea, libertatea și responsabilitatea civică.

Cine poate să participe?

Sunt eligibili să participe tinerele și tinerii din Republica Moldova cu vârsta cuprinsă între 18 și 28 de ani (elevi, studenți, tineri specialiști din diverse domenii, activiști civici etc.), care manifestă interes pentru domeniile programului.

Solicitanții trebuie să fie dispuși să învețe specificul activității de promovare și apărare a drepturilor omului, activism civic și monitorizare a proceselor democratice și să se implice în viitor în astfel de activități/domenii.

* Solicitanții trebuie să cunoască limba română cel puțin la nivel conversațional, inclusiv să dețină abilități de citire și scriere în limba română (toate activitățile programului se vor desfășura în limba română).

Structura programului

Ediția a patra a Programului PromoTE este structurată în 5 module tematice, care cuprind domeniile de activitate ale Asociației Promo-LEX, precum și domenii conexe:

- drepturile omului, concepte generale;
- drepturile omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova;
- tortură, pedepse, tratamente inumane și/sau degradante;
- drepturile omului în sistemul penitenciar;
- discursul de ură și instigare la discriminare;
- procese electorale și democratice;
- mecanisme naționale și internaționale de apărare a drepturilor omului;
- societate civilă, activism civic și de drepturi ale omului;
- egalitate și nediscriminare;
- egalitate de gen;
- violență în bază de gen;
- libertatea întrunirilor publice;
- sistemul de azil în Republica Moldova și drepturile refugiaților;
- crime de război, crime împotriva umanității, genocid;
- alte domenii.

Activitățile programului includ:

- ateliere de instruire tematice și ateliere practice;
- vizite de studiu în cadrul organizațiilor și instituțiilor de profil;
- întâlniri informale cu profesioniști și activiști din domeniu;

- școli de vară/de toamnă tematice;
- sarcini individuale și de grup;
- creare de conținut (podcasturi, infografice, videoclipuri scurte, postări tematice);
- participare la activitățile curente ale Asociației Promo-LEX;
- participare la campaniile de sensibilizare în domeniul drepturilor omului și la campaniile de educație electorală ale Asociației Promo-LEX;
- mentorat și job shadowing;
- scriere și implementare a proiectelor de grup;
- alte activități.

Traineri/Mentori:

- Programul va fi livrat de către o echipă de traineri/mentori din cadrul Asociației Promo-LEX, cu o experiență vastă în domeniul drepturilor omului (avocați, juriști, experți Promo-LEX).
- În cadrul programului vor fi invitați și specialiști și experți din afara Asociației, inclusiv reprezentanți ai instituțiilor/organizațiilor naționale și internaționale.

Locația:

Activitățile de bază din cadrul programului se vor desfășura la sediul Asociației Promo-LEX, în or. Chișinău. Unele activități se vor desfășura în afara or. Chișinău (ateliere de instruire, școala de primăvară/de vară etc.; participanții vor fi anunțați din timp despre acestea). Programul se va desfășura cu prezența fizică a participanților.

Costuri:

Participarea în cadrul programului este gratuită. Promo-LEX va acoperi costurile de deplasare și cazare pentru participanții din afara mun. Chișinău, precum și alte costuri aferente programului. Participanții vor semna un acord de angajament de

participare în cadrul programului

Investiția de timp a participanților:

- 1 an/12 luni (estimativ: martie 2024 – martie 2025);
- circa 520 de ore (atelieri de instruire, activități și sarcini practice, mentorat, proiecte de grup etc.) = în total, circa 65 de zile lucrătoare per program (circa 6 zile pe lună).

Ce urmează după PromoTE?

- Absolvenții programului vor primi certificate, care vor confirma orele și temele de instruire, precum și implicarea în activitățile Asociației, după caz.
- Absolvenții programului vor deveni membri ai rețelei Alumni PromoTE și vor avea acces la activitățile și proiectele Asociației, precum și la oportunitățile de angajare, voluntariat și instruire în cadrul acesteia, dar și în cadrul altor organizații și instituții de profil relevante.
- Cunoștințele și abilitățile practice de lucru obținute în cadrul Programului PromoTE vor facilita implicarea absolvenților PromoTE în activități, proiecte, organizații sau instituții de apărare și promovare a drepturilor omului și a democrației.

Procedura de înscriere

Doritorii de a participa la program trebuie să completeze [**FORMULARUL DE ÎNSCRIERE**](#) până pe **28 ianuarie 2024, ora locală 23:59**. Formularele incomplete sau depuse după termenul-limită nu vor fi examinate.

Evaluarea & selectarea participanților

Etapa I: Evaluarea formularelor de înscriere

Etapa a II-a: Interviu (prezență fizică sau online).

La interviu vor fi invitate doar persoanele preselectate în baza rezultatelor din etapa I.

Ediția a patra a Programului PromoTE este implementată în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Pentru mai multe detalii, contactați-ne:

Cristina Tîmbur

Asistentă de program,

Programul Drepturile Omului

Tel.: +373 (68) 55 11 56

E-mail: cristina.timbur@promolex.md

**Studiu □ Investigarea
defectuoasă a maltratării în
Republica Moldova.
Jurisprudența CtEDO în
cazurile moldovenești**

STUDIU
JURIDIC

Orghita,
2022

**INVESTIGAREA DEFECTUOASĂ A
MALTRATĂRII ÎN REPUBLICA MOLDOVA.
JURISPRUDENȚA CTEDO
ÎN CAZURILE MOLDOVENEȘTI**
